

Rīgā

Atzinums Nr. 1

par rekreatīvā tūrisma kompleksa izveides (rekonstrukcijas un jaunbūves) - ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku „Salacas ieleja” novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2016.gada 26.februārim

Darbības ierosinātājs: Laura Daina Damme, personas kods /dzēsts/.

Novērtējuma ziņojuma sagatavotājs: SIA „Eirokonsultants”, reģistrācijas Nr.40003403888, adrese: Elizabetes ielā 2 - 406, Rīgā, LV – 1010, tālr. 67508328.

Paredzētās darbības nosaukums un iespējamās norises vietas: rekreatīvā tūrisma kompleksa izveide (rekonstrukcija un jaunbūve) Salacgrīvas novada Ainažu pagasta nekustamā īpašuma „Mērnietki-2” 4. un 5.zemes gabalos (zemes kadastra Nr.6625 003 0177 un Nr.6625 003 0174) un nekustamā īpašumā „Upes” (zemes kadastra Nr.6625 003 0248). Īpašumi atrodas viens otram blakus, mežainā teritorijā, aptuveni 400 m platā joslā starp Salacas upi un reģionālo autoceļu P15 Ainaži – Smiltene.

SIA „Eirokonsultants” sagatavoto rekreatīvā tūrisma kompleksa izveides (rekonstrukcija un jaunbūve) ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku „Salacas ieleja” novērtējuma ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) iesniedza 2012.gada 21.novembrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4¹.panta (2)daļu, atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.300 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” IV.sadaļā noteiktajam. Nekustamie īpašumi, kuros plānota darbība, atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ietilpstošajā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) – dabas parkā „Salacas ieleja” (C LV0302200).

Īss paredzētās darbības raksturojums

Plānotās darbības rezultātā aptuveni 1,4 ha lielā platībā kopumā paredzēts uzbūvēt vai rekonstruēt 22 ēkas/būves, ierīkot ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmas, atjaunot esošo ceļu, izbūvēt jaunu piebraucamo ceļu, kā arī izbūvēt divus segtus peldbaseinus un labiekārtot teritoriju, būvniecību veicot vairākās kārtās. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai visas plānotās ēkas un būves atradīsies vietās, kur šobrīd atrodas apbūve vai uz bijušo ēku pamatiem. Īpašuma „Upes” plānotā (atļautā) izmantošana saskaņā ar Salacgrīvas novada teritorijas plānojumu (Ainažu pagasta teritorijas plānotā izmantošana) ir lauksaimniecības teritorija, meža zemes un mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija, jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorijas bet īpašuma „Mērnīki-2” 4. un 5.zemes gabali – jauktas ražošanas un darījumu objektu apbūves teritorijas, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija un meža zemes.

Nekustamie īpašumi atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ietilpstošajā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000 – dabas parkā „Salacas ieleja” (C LV0302200) dabas parka, dabas lieguma un neitrālajā zonās, Salacas upes labajā krastā. Īpašums „Upes” atrodas arī Salacas labā krasta pietekas Melnupes ielejā un terasēs. Salacas upes aizsargjoslas robežās plānota 8 ēku/būvju rekonstrukcija vai celtniecība, to skaitā: trīs apartamentu ēkas (kopējais maksimālais cilvēku daudzums – 43), četras pirtis, baseins un vienā apartamentu ēkā plānots restorāns. Paredzētās darbības vietā atrodas vairākas saimniecības ēkas un ēku pamati, Melnupes tilta/dambja drupas, bijušās zivjaudzētavas „Salaca” teritorija ar laukumiem, ēkām un būvēm. Esošās ēkas koncentrētas bijušo Mērnīku dzirnavu un bijušās zivjaudzētavas teritorijā, attālums starp abām apbūves teritorijām ir aptuveni 500m. Īpašumā „Upes” ēkas ir no koka konstrukcijām ar laukakmeņu pamatiem, sliktā tehniskā stāvoklī. Šīs ēkas paredzēts nojaukt. Saskaņā ar paredzētās darbības 2011.gada 21.marta iesniegumā norādīto jaunie ēku apjomi (ēkas un būves viesu izmitināšanai un atpūtai) tiks veidoti uz esošajiem pamatiem un to platības nepārsniegs vēsturisko ēku lielumu.

Paredzēto darbību īpašumos „Upes” un „Mērnīki-2” paredzēts realizēt četrās zonās (Ziņojuma 3.un 4.pielikums):

A zona – veco dzirnavu atrašanās vietā paredzēta 14 ēku uzbūvēšana/atjaunošana, tajā skaitā veco dzirnavu vietā plānots izbūvēt viesu izmitināšanas ēku, viesu zāli un skatu terasi;

B zona – bijušās zivjaudzētavas „Salaca” cehu un kantora vietā plānota 8 ēku uzbūvēšana/atjaunošana;

C zona – ainavas kopšanas un labiekārtošanas zonas;

D zona – potenciālā turpmākā attīstības teritorija (atrodas ārpus dabas parka „Salacas ieleja” teritorijas).

Paredzētās darbības ietvaros paredzēta ūdensapgādes tīklu izbūve ar pieslēgumu pie ūdensapgādes sistēmas (dziļurbuma), kanalizācijas tīklu būvniecība un siltumapgādes tīklu būvniecība ar pieslēgumu katlumājam. Peldbaseinu kopējais tilpums plānots 210 m³. Vienu no baseiniem paredzēts izbūvēt A zonā, bet otru – B zonā. Baseinos ūdens uzpilde paredzēta no ūdensapgādes sistēmas. Ūdens apmaiņai paredzēts izmantot recirkulācijas sistēmu, bet ūdens attīrīšanai - sudraba un vara jonu dezinfekcijas iekārtu. Saistībā ar to, ka baseinu ūdeni iecerēts izmantot atkārtoti, ūdens iepildīšanas un ūdens nolaišana no baseiniem tiks saskaņota ar pārējām saimnieciskās darbības aktivitātēm rekreācijas kompleksā – neradot papildus notekūdeņu slodzi uz notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm un ūdens apgādes sistēmu.

Visa rekreatīvā kompleksa vajadzībām īpašumā „Mērnietki-2” paredzēts izbūvēt jaunu katlumāju ar jaudu 0,2 - 0,3MW, kā kurināmo materiālu plānots izmantot – biomasu vai koksni, bet siltajā gada periodā plānots izmantot saules kolektoru sistēmu. Papildus uzmanība tiks pievērsta koka konstrukciju ēkām - plānotajās ēkās būs izvietoti ugunsdzēsīgie aparāti un evakuācijas plāni, kā arī paredzēta koksnes apstrāde ar speciālajiem pretaizdegšanās līdzekļiem. Ūdens ņemšanai ugunsdzēsības vajadzībām teritorijā būs pieejami urbums un baseini. Elektroapgādi plānots nodrošināt no esošajiem „Latvenergo” elektrotīkliem. Paredzēts, ka teritorijā varētu uzturēties vienlaicīgi ne vairāk kā 220 cilvēki. Galvenie rekreatīvā kompleksa teritorijas darbības laikā radītie atkritumi būs mājāsaimniecībās radītie sadzīves atkritumi, kā arī bioloģiskie atkritumi (lapas, zāle). Atkritumu savākšana tiks veikta izmantojot atkritumu savākšanas konteinerus un noslēdzot līgumu ar sertificētu atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu par atkritumu izvešanu.

Visa rekreatīvā kompleksa vajadzībām (gan „Mērnietki-2”, gan „Upes” teritorijā) īpašumā „Mērnietki-2” paredzēts rekonstruēt esošo ūdensapgādes sistēmu (dziļurbumu). Plānotais ūdens ieguves daudzums līdz 50m³/dnn. Ūdens ieguve no dziļurbuma plānota ar aptuveno ātrumu 0,5 l/s, kas atbilst hidroģeoloģiskajiem apstākļiem pazemes ūdensobjektā D5. Dzeramā ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” noteiktajiem kvalitātes rādītājiem.

Kopējo novadāmo sadzīves notekūdeņu daudzums no teritorijā paredzētās darbības maksimāli varētu sasniegt līdz 47 m³/dnn vasaras sezonā un līdz 15 m³/dnn ziemas sezonā. A zonā prognozētais notekūdeņu daudzums vasaras sezonā sasniegs 17 m³/dnn, bet B zonā - 30 m³/dnn. Ņemot vērā kompleksa atrašanās vietu un ievērojamo attālumu starp A un B zonu notekūdeņu attīrīšanai visa rekreatīvā kompleksa vajadzībām paredzēts izbūvēt trīs bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (turpmāk arī NAI) ar kopējo jaudu 47 m³/dnn. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai notekūdeņus no A darbības zonas pa spiedvadu plānots novadīt uz NAI ar plānoto ražību Q_{max} - 17 m³/dnn, kas būs izvietota īpašumā „Upes” 2.zemes gabalā (kadastra nr. 6625 003 0248). Savukārt notekūdeņus no B darbības zonas plānots attīrīt divās NAI: vienas NAI, ar plānoto ražību Q_{max}- 10 m³/dnn, plānots izvietot īpašumā „Mērnietki -2” 4.zemes gabalā (kadastra nr. 6625 003 0177), bet otras - ar plānoto ražību Q_{max}- 20 m³/dnn, īpašumā „Mērnietki -2” 1.zemes gabalā (kadastra nr. 6625 003 0174). Attīrītie ūdeņi no NAI, kas atradīsies B zonā, vidē netiks novadīti dabas parka „Salacas ieleja” teritorijā. Attīrītie ūdeņi no NAI īpašumā „Mērnietki -2” 4.zemes gabalā pa spiedvadu tiks pārsūkņēti uz attīrīto ūdeņu izplūdes vietu, pie NAI, kas atradīsies ārpus dabas parka teritorijas - uz īpašuma Mērnietki - 2 1.zemes gabalu. Notekūdeņu attīrīšanai no restorāna virtuves telpām pirms novadīšanas uz notekūdeņu novadīšanu uz bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm papildus paredzēts uzstādīt lokālas attīrīšanas ietaises – taukšķerājus un smilšu un nogulšņu uztvērējus. Atbilstoši ziņojumā norādītajam, attīrīto ūdeņu novadīšana vidē paredzēta ārpus dabas parka „Salacas ieleja” teritorijas; netiek prognozēts, ka attīrīto ūdeņu plūsma radīs nozīmīgu papildus slodzi videi vietā, kur tie tiks novadīti. Lai tiktu nodrošināta piesardzības principa ievērošana, tehniskā projekta izstrādes gaitā arī B zonas attīrīto ūdeņu izplūdes vietā plānots izvērtēt un paredzēt izveidot papildus aerācijas dīķus vai mākslīgās mitraines. Ziņojumā norādīts, ka, ja tehniskā projekta izstrādes gaitā tiks konstatēts, ka pie ilgstošas rekreācijas kompleksa maksimālās noslodzes attīrīto ūdeņu infiltrācija gruntī var radīt grunts pārmitrināšanos, tiks paredzēts papildus risinājums – uzkrāt attīrītos ūdeņus uzglabāšanas tvertnēs un pēc tam izvest uz tuvākajām NAI Ainažos.

Izvēloties notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas ietaises, plānots kombinēt aerobos un anaerobos bioloģiskās attīrīšanas paņēmienus, kas nodrošinātu vienu no visefektīvākajiem un

stabilākajiem attīrīšanas procesiem. Ziņojumā norādīts, ka duāla (anaeroba un aeroba) notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas ietaises nodrošinās augstu un nemainīgu notekūdeņu attīrīšanas efektivitāti nevienmērīgas notekūdeņu pieplūdes laikā. Ietaises priekšrocības salīdzinājumā ar anaerobajām vai aerobajām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm ir ietaises mazie izmēri un piemērotība sezonālai darbībai. Salīdzinājumā ar anaerobajām NAI - augstāka attīrīšanas efektivitāte, zemāka BSP₅ vērtība izejā, mazāki izmēri, savukārt salīdzinājumā ar aerobajām NAI ir mazāks nosēdumu daudzums, zemāka KSP vērtība izplūdē, zemāks elektroenerģijas patēriņš.

Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai lietus ūdeņu novadīšana no jumtiem un pieguļošajām teritorijām tiks plānota tā, lai lietus ūdens no visas teritorijas tiktu maksimāli izkliedēts un neizraisītu augsnes eroziju un ilglaicīgas augsnes mitruma režīma izmaiņas. Ziņojumā sniegta informācija, ka tehniskā projekta izstrādes stadijā tiks precizēta lietus ūdeņu novadīšanas risinājumi - ēku jumtu konstrukciju risinājumos, ēkai pieguļošo teritoriju labiekārtošanā, lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas projektēšanas gaitā. Kā viens no variantiem lietusūdens novadīšanai ziņojumā piedāvāts - izveidot atklātus grāvjus ar veģetāciju un laukakmeņu-šķembu filtrus esošo grāvju lejasdaļā, vai vietās, kur grāvim mainās kritums. Ziņojuma 12.pielikumā apskatīti videi draudzīgākie risinājumi lietus ūdeņu savākšanai un izkliedēšanai, kurus varētu izmantot rekreācijas kompleksā - lietusūdens tvertne ar pievienojumu ūdensapgādes sistēmai, infiltrācijas tuneļi, mākslīgās mitraines un infiltrācijas lauki. Ziņojumā sniegta informācija, ka šajā projekta izstrādes stadijā detalizētāka informācija par risinājumiem nevar tikt sniegta, jo nav veikta precīza teritorijas topogrāfiskā un inženierģeoloģiskā uzmērīšana un izstrādāts visas teritorijas horizontālais un vertikālais plānojums, tāpēc tikai tehniskā projekta izstrādes stadijā varētu izstrādāt precīzākus risinājumus katrai konkrētai rekreācijas kompleksa vietai.

Piekļuve rekreatīvā tūrisma kompleksam iespējama pa asfaltēto ceļu, kas iet garām plānotajam objektam. Projekta autori ir apsvēruši iespēju labiekārtot ūdens tūrisma apmetņu vietas Salacas upes krastā, veidot jaunas dabas izziņas takas. Teritorijas labiekārtošanas nolūkos ir paredzēts izveidot piebraucamos ceļus ar grants segumu, taciņas ar šķembu/zāles segumu un veikt apzaļumošanu ēku tiešā tuvumā, cenšoties maksimāli saglabāt esošo zemsedzi un izmantojot augu šķirnes, kas nav potenciāli invazīvas. Objekta A zonā ir paredzēta autostāvvietas izbūve 10 automašīnām, kā arī autostāvvietas paredzētas pie katras apartamentu ēkas. B zonā ir paredzēta autostāvvietas izbūve līdz 26 automašīnām pie moteļa, kā arī pie katras no apartamentu ēkām. Objekta teritorijā plānots izveidot piekļuves vietas Mellupeī un Salacai. Teritorijas labiekārtošana plānota izveidojot tikai minimālu labiekārtojumu: takas, celiņus, kāpnes, noejas un soliņus.

Veicot paredzētās darbības teritorijas plānošanu, ir ņemts vērā aizsargājamo biotopu izvietojums teritorijā, nepakļaujot tos apbūvei, kā arī samazinot pieguļošo saimniecisko darbību ietekmi uz tiem. Saskaņā ar ziņojumā norādīto pirms būvniecības uzsākšanas būs nepieciešama teritorijas sagatavošana, kas ietvers arī atsevišķu esošo māju un palīgēku nojaukšanu. Ārpus aizsargājamiem biotopiem paredzēts veikt krūmāju izciršanu, lai atbrīvotu teritoriju būvlaukumu un ceļu izveidei. Auglīgo zemsedzi pēc noņemšanas plānots novietot kaudzēs, lai varētu izmantot labiekārtošanas darbos. Izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņa vai meža zemes transformācija nav paredzēta, jo visas ēkas paredzēts būvēt uz esošajiem pamatiem.

Īpašumi „Mērnīki-2” un „Upes” patlaban nav apdzīvoti, bet tuvākās apdzīvotās mājas – divas daudzstāvu dzīvojamās mājas (16 dzīvokļi) atrodas īpašuma „Mērnīki-2” 1.zemes gabalā aptuveni 100m uz ziemeļiem no paredzētās darbības vietas. Paredzētās darbības rezultātā tiks sakārtota arī līdzšinējā daudzstāvu dzīvojamo māju komunālo notekūdeņu

apsaimniekošana, kas bijušās Mērnīku zivjaudzētavas kompleksā uzskatāma par neatbilstošu (izsmeļamā aka ar atklātu filtrācijas dīķi).

Ūdensapgādē izmantojamie pazemes saldūdeņi Mērnīku apkārtnē izplatīti kvartāra un devona ūdeni saturošos iežos, artēziskā baseina griezumā augšējā un vidējā daļā aptuveni līdz aptuveni 300 m dziļumam. Visi teritorijā esošie aktīvās ūdens apmaiņas zonas horizonti pieder pie ūdensobjekta D5 (Arukilas - Burtnīku ūdens horizonta). Arukilas – Burtnīku ūdens horizonta ūdeņi ir spiedienūdeņi, kuru pjezometriskais līmenis urbumos Salacas baseina rietumu daļā atrodas absolūtajās atzīmēs no 2 m v.j.l. līdz 95 m v.j.l. (Mērnīku apkaimē – no 5 līdz 20 m v.j.l.). Pazemes ūdeņus saturošo kvartāra nogulumu biezums Mērnīkos un to apkārtnē ir ļoti mainīgs – 0 m līdz 30 m. To griezumā ir sastopami plāni un maznozīmīgi sporādiskie, kā arī relatīvi labi izolēti ūdens horizonti, kas mainīgā apjomā un biezumā sastopami dažādas ģenēzes kvartāra smiltīs un grantī. Seklie sekundārie kvartāra ūdeņi ir galvenais dzeramā ūdens avots lauku viensētās daudzviet Salacas baseinā.

Kvartāra nogulumu biezums apskatāmajā teritorijā ir ļoti mainīgs, vietām tā nav vispār, piemēram, bijušās zivjaudzētavas teritorijā kvartāra nogulumu nav vispār, vietām nesasniedz 1 m, savukārt teritorijas starp zivjaudzētavas korpusiem un Salacas upi dažādas ģenēzes kvartāra nogulumu kopējais biezums pārsniedz 5 m. Kvartāra nogulumu griezumā dominē glacigēno (smilšmāli un mālsmitis) un fluvioglaciālo (smiltis un grants) nogulumu slāņojums. Ūdens labi caurlaidīgo nogulumu īpatsvars slāņojuma griezumā ir ļoti mainīgs, lielākoties tas ir 5 – 80 % robežās. Glacigēno un fluvioglaciālo nogulumu slāņojumu vietām klāj limnoglaciālas smiltis un aleirīti, kā arī eluviālie, aluviālie un tehnogēnie nogulumi.

Ņemot vērā objekta ļoti mainīgo aerācijas zonas biezumu, tās litoloģisko sastāvu (dominē smilšaini, viegli filtrējoši iežu slāņi), iespējamo piesārņojošo vielu migrācija līdz gruntsūdens līmenim notiks relatīvi strauji. Ziņojumā sniegta informācija, ka kvartāra ūdeņi un ar tiem hidrauliski saistītie vidusdevona nogulumiežos esošie ūdeņi nav aizsargāti vai ir vāji aizsargāti no piesārņojuma. Savukārt dziļākie pazemes ūdens horizonti ir aizsargāti no piesārņojuma piekļuves.

Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai vidējais ūdenslīmenis Salacā pie Mērnīkiem vasaras mēnešos ir 18,5 - 19,0 m v.j.l., bet palu laikā ūdenslīmenis paaugstinās līdz 20,0 - 20,5 m v.j.l., retos gadījumos pārsniedz 21,5 m v.j.l. atzīmi. Savukārt Melnupē pavasarī, sniega kušanas laikā ūdenslīmenis Mērnīku teritorijā var pārsniegt 21,0 m v.j.l. Melnupei ieplūstot Salacas ielejā ir raksturīgs liels gultnes kritums un līdz ar to salīdzinoši liels straumes ātrums mazūdens periodā - no 0,4 līdz 0,8 m/s, nodrošinot labus apstākļus upes pašattīrīšanai, bet lielūdens periodā šādos apstākļos notiek pastiprināta gultni un upes ieleju veidojošo iežu izskalošana (dominē sānerozija). Pieteku lejteces posmi atbilst o-β mezosaprobitātes pakāpei (tīras līdz vāji piesārņotas), kas liecina, ka ūdens kvalitāte upē atbilst lašveidīgo zivju nārstu upēm. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes vēstulē norādītajam Salacas kā Latvijas indikatīvās Lašupes statuss nosaka to, ka no Salacas uz jūru migrējošo lašu mazuļu skaita tiek noteiktas Latvijas lašu nozvejas kvotas visā Baltijas jūrā. Nārsta sekmes ir vistiešākā veidā saistītas ar Eiropas nozīmes aizsargājamā biotopa Nr.3260 „Straujteces” stāvokli. Atbilstoši BIOR veiktajai kartēšanai vairums no nozīmīgākajām lašveidīgo nārsta vietām atrodas leļpus pieteiktās saimnieciskās darbības vietas, t.i. tās eventuāli varēs ietekmēt no atpūtas kompleksa novadīto ūdeņu kvalitāte, tādēļ jānodrošina nepieciešamie risinājumi to atbilstošai attīrīšanai. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam, Salacas ielejai piemērojama ne mazāk kā 100 m plata vides un dabas resursu tipa aizsargjosla katrā krastā; tauvas joslas platums gar Salacas upi ir 10 m.

Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju Salacas ielejas un pamatkrasta viļņotā līdzenuma ainavas Mērnīku apkārtnē ar izteiktu mozaīkveida struktūru vērtējamas kā salīdzinoši noslēgtas, daudzveidīgas un estētiski pievilcīgas un ir uzskatāmas par nozīmīgu tūrisma resursu. Dominējošais ainavas elements teritorijā ir upes ielejas veidotais koridors, kas sevī ietver mežiem klātās nogāzes, kā arī atklātās pļavas un ganības, veidojot migrācijas ceļu daudzām augu un dzīvnieku sugām. Mežu masīvu ieskaitā ielejā atvērtu platību veido Mērnīku ciemats. Upes ieleju papildina meža mozaīkveida ainavas ar tajā esošo koku sugu daudzveidību, neliela urbanizētā ainava Mērnīku ciematā un bijušajā zivju audzētavā „Salaca”, kā arī transporta koridoru ainava gar Ainažu-Staiceles ceļu, kas satiksmes intensitātes pieauguma rezultātā var palielināt spiedienu uz esošo ielejas ainavu ar transporta plūsmas radīto vizuālo, trokšņa, emisiju un naktī arī gaismas piesārņojumu. Upes krastā pie ielejas nogāzes, kā arī uz virspalu terases atrodas jaukta ražošanas un darījumu objektu un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju un individuālās apbūves teritorija, kas pēc savām būvformām un būvmateriāla, kā arī sava izvietojuma dēļ, ienes kontrastus apkārtējā ainavā, ko pastiprina divi vertikāli akcenti – skurstenis un ūdenstornis.

Paredzētās darbības teritorijā konstatēts vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.6148 - Mērnīku visduslaiku kapsēta. Ziņojumam pievienotajā Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas 2012.gada 8.novembra vēstulē Nr.05-08/2299 norādīts, ka, realizējot plānotos darbus, Mērnīku viduslaiku kapsētas aizsardzības stāvoklis netiks apdraudēts un to rezultātā nepazemināsies kapsētas kultūrvēsturiskā vērtība, jo šajā vietā nav ieplānoti ar zemes reljefa izmaiņām saistītie darbi, kā arī, ka Inspekcija kopumā atzinīgi vērtē rekreatīvā tūrisma kompleksa izveides ieceri īpašumā „Mērnīki”. Vēstulē norādīts arī, ka kapsētas teritorijā nav pieļaujamas ar zemes reljefa izmaiņām saistītas darbības, kā arī īpašumā „Mērnīki” var atklāties arī citur līdz šim nezināmas arheoloģiskās liecības (viduslaiku apbedījumi), par ko nekavējoties jāziņo Inspekcijai.

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ietilpstošajā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000 – dabas parks „Salacas ieleja” (C LV0302200) ir nozīmīga teritorija vairāku ES Biotopu direktīvas biotopu – smilšakmens atsegumu, netraucētu alu, nogāžu mežu, avoksnāju, upju straujteču un sausu pļavu kaļķainās augsnēs u.c. aizsardzībai. Salacas ielejas posms Rozēni - Mērnīki, kura teritorijā ietilpst plānotās darbības vieta, aizņem apmēram 1/5 daļu no dabas parka teritorijas. Saskaņā ar 2009.gada 10.marta Ministru kabineta noteikumos Nr.228 „Dabas parka “Salacas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” noteikto dabas parka zonā ir aizliegts būvēt jaunas un paplašināt esošas būves, kas neiekļaujas ainavā un ieņem tām neatbilstošu dominējošu lomu. Atbilstoši ziņojumā norādītajam plānotās darbības rezultātā dabas parka zonā un neitrālajā zonā nav paredzēts būvēt jaunas un paplašinātas esošas būves. Visas ēkas tiks rekonstruētas uz bijušo ēku pamatiem, tādējādi iekļaujot tās kultūrvēsturiskajā ainavā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros apsekojot teritoriju tika konstatēts, ka plānotās saimnieciskās darbības zona robežojas vai tās tuvumā atrodas sekojoši aizsargājami biotopi:

- Upju straujteces un dabiski upju posmi (kods 3260);
- Eitrofas augsto lakstaugu audzes (kods 6430);
- Smilšakmens atsegumi (kods 8220);
- Nogāžu un gravu meži (kods 9180*);
- Minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji (kods 7160).

Atbilstoši ziņojumam pievienotajam sugu un biotopu eksperta (sertifikāts Nr. 004, sertifikāta derīguma termiņš: 14.05.2010.- 13.05.2013., sugu, biotopu vai to grupu specializācija - vaskulārie augi, meži un virsāji, purvi, zālāji, jūras piekraste) atzinumam - zemes īpašumā „Mērnietki-2” zemesgabalos (kadastra nr.66250030177, 66250030367) to lielākajā platībā konstatēti parasti un Latvijā izplatīti biotopi: kamolzāles un slotiņu ciskas zālāji, nitrofili augstzālāji, krūmāji, baltalkšņu un bērzu vēri, ruderali biotopi; Salacas krasta nogāzēs, vietām arī palienē un šaurā joslā uz terasēm ir bioloģiski vērtīgi gāršas tipa meži, daļa no tiem ir aizsargājami biotopi, kas ir raksturīgi un izplatīti visā Salacas ielejā: nogāžu un gravu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 9180) un aluviāli krastmalu un palieņu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 91E0). Savukārt Zemes īpašumā „Upes” zemesgabalos (kadastra nr.66250030246, 66250030248) to lielākajā platībā konstatēti parasti un Latvijā izplatīti biotopi: upes palieņu zālāji, kamolzāles un slotiņu ciskas zālāji, nitrofili augstzālāji, krūmāji, ruderali biotopi; Melnupes krasta nogāzēs ir bioloģiski vērtīgi gāršas tipa meži; tie ir aizsargājami biotopi, kas ir raksturīgi Salacas ielejai un tās pieteku lejteces posmiem - nogāžu un gravu meži (ES aizsargājamā biotopa kods 9180). Daļa šo nogāžu mežu ir cilvēka diezgan stipri ietekmēti (retināti un fragmentēti), tāpēc pašlaik ir pieskaitāmi pie reducētiem nogāžu un gravu mežiem. Eksperts ir ieteicis šīs platības retransformēt, ļaujot tām aizaugt ar kokiem. Eksperta atzinumos norādīts, ka zemesgabalos veģetācijas sezonas beigās netika konstatētas aizsargājamo augu sugu atradnes. Iespējams, ka tās zemesgabalā ir sastopamas, bet spriežot pēc biotopu rakstura un literatūras datiem, tās varētu būt tikai atsevišķas atradnes šeit konstatētajos aizsargājamajos biotopos. Zemesgabalos paredzētās darbības neatstās būtisku ietekmi uz dabas vērtībām, ja tiks saglabāti (daļā platības - retransformēti) aizsargājamie biotopi. (Aizsargājamo biotopu aizņemtajās platībās ir pieļaujams minimāls labiekārtojums: taku un celiņu, kāpņu un noēju izveide, atkritumu urnu un soliņu izlikšana u.tml.).

Atbilstoši ziņojumam pievienotajam sugu un biotopu eksperta (sertifikāts Nr. 032, sertifikāta derīguma termiņš: 01.09.2010. – 31.08.2013., sugu, biotopu vai to grupu specializācija - bezmugurkaulnieki, meži un virsāji) atzinumam:

- ⇒ Zemes īpašumu „Mērnietki – 2” 4. zemes gabalam (kadastra Nr. 6625 003 0177) un 5. zemes gabalam (kadastra Nr. 6625 003 0367) un zemes īpašuma „Upes” 1. zemes gabalam (kadastra Nr. 6625 003 0248) un 2. zemes gabalam (kadastra Nr. 6625 003 0246), piekļaujošie Salacas un Melnupes posmi ir piecu retu un īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu – upes micīsgliemeža *Ancylus fluviatilis*, upes akmeņgliemeža *Lithoglyphus naticoides*, upes raibgliemeža *Theodoxus fluviatilis*, biezās perlamutrenes *Unio crassus* un zaļās upjuspāres *Ophiogomphus cecilia* – dzīvotnes, kas iekļautas Ministru kabineta 2000. gada 14.novembra noteikumu Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1.pielikumā. Atbilstoši eksperta atzinumā norādītajam, šo sugu aizsardzības nodrošināšanai, veicot iepriekš minēto zemes īpašumu apsaimniekošanu, aizliegts veikt darbības, kas varētu samazināt abu upju straumes ātrumu, samazinātu skābekļa daudzumu un/vai veicinātu palielinātu organisko vielu daudzumu upju ūdenī, nedrīkst nocirst dabiskos upju krastu nogāžu mežus, bet atļauta atsevišķu taku un noēju izveidošana un labiekārtošana.
- ⇒ zemes īpašuma „Mērnietki – 2” 4. zemes gabalā un zemes īpašuma „Upes” 1. zemes gabalā ir konstatētas divas īpaši aizsargājamas sauszemes bezmugurkaulnieku sugas – marmora rožvabole *Liocola lugubris* (sinonīms *Liocola marmorata*) un spožā skudra *Lasius fuliginosus*, kas iekļautas Ministru kabineta 2000. gada 14.novembra noteikumu Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. pielikumā. Atbilstoši eksperta

atzinumā norādītajam, šo sugu aizsardzības nodrošināšanai, apsaimniekojot zemes īpašuma „Mērnietki – 2” 4. zemes gabalu un zemes īpašuma „Upes” 1. zemes gabalu, ir jāsaglabā nenocirsti visi lielu dimensiju platlapju koki (ozoli, liepas, oši), kuri sasnieguši vismaz 100 gadu vecumu. Drīkst nocirst tos kokus, kuri normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiek atzīti par bīstamajiem kokiem. Gan nozāģēto bīstamo koku, gan vētrās nogāzto platlapju koku stumbri jāsaglabā zemes īpašumu teritorijā. Stumbrus drīkst sadalīt vairākās daļās un pārvietot uz tādu zemes īpašumu sektoru, kur tie netraucē saimniecisko darbību veikšanai.

- ⇒ zemes īpašuma „Mērnietki – 2” 4. zemes gabalā ir konstatēta ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama bezmugurkaulnieku suga parka vīngliemezis *Helix pomatia*, kura ir iekļauta Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumu Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 2. pielikumā un šīs sugas aizsardzībai nav jāveic nekādi speciāli pasākumi, veicot zemes īpašumu „Mērnietki – 2” un „Upes” apsaimniekošanu.
- ⇒ zemes īpašuma „Mērnietki – 2” 4. zemes gabalā un 5. zemes gabalā un zemes īpašuma „Upes” 1. zemes gabalā un 2. zemes gabalā nav sastopamas bezmugurkaulnieku sugas, kuras ir iekļautas Ministru kabineta 2001. gada 30. janvāra noteikumu Nr. 45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” 1. pielikumā.

Atbilstoši ziņojumam pievienotajam sugu un biotopu eksperta (sertifikāts Nr. 002, sertifikāta derīguma termiņš: 11.05.2010.-10.05.2013., sugu, biotopu vai to grupu specializācija - vaskulārie augi, sūnas, meži un virsāji, purvi, zālāji, tekoši saldūdeņi, jūras piekraste, alas, atsegumi un kritenes) atzinumā norādītajam:

- 1) nav paredzama plānotās saimnieciskās darbības tieša vai pastarpināta ietekme uz dabas parka augu sugām un biotopiem; tā neradīs sugu atradņu un biotopu fragmentāciju; tā neradīs raksturīgo struktūru un funkciju izmaiņas, ja tiks sakārtota notekūdeņu attīrīšanas sistēma, saglabāti teritorijā augošie vecākie koki un to grupas, biotopa - Nogāžu un gravu meži - teritorijā cilvēku pārvietošanās tiks organizēta pa labiekārtotiem celiņiem, biotopa - Nogāžu un gravu meži - teritorijā netiks veikta kritālu un sausokņu izvākšana, kā arī cita veida mežsaimnieciskā darbība;
- 2) nav paredzama plānotās saimnieciskās darbības būtiska negatīva ietekme uz dabas parka „Salacas ieleja” ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, aizsardzības un izmantošanas mērķiem;
- 3) saskaņā ar teritorijas attīstības plānu tiks nodrošinātas sabiedrības rekreācijas un tūrisma iespējas, kas nav pretrunā ar dabas aizsardzības mērķiem;
- 4) nav nepieciešami papildus pasākumi saimnieciskās darbības ietekmes mazināšanai un kompensējošie pasākumi.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam Ietekmes uz Natura 2000 teritoriju – dabas parku „Salacas ieleja” izstrādes ietvaros sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti veica detalizētu plānotās darbības vietas apsekošanu dabā. Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti secināja, ka plānotā saimnieciskā darbība tiešā veidā neskars īpaši aizsargājamas augu sugas vai biotopus. Paredzētās darbības rezultātā nav paredzama plānotās saimnieciskās darbības tieša vai pastarpināta ietekme uz dabas parka augu sugām un biotopiem; tā neradīs sugu atradņu un biotopu fragmentāciju, nav paredzama plānotās saimnieciskās darbības būtiska negatīva ietekme uz dabas parka „Salacas ieleja” ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, aizsardzības un izmantošanas mērķiem.

Iespējamo alternatīvu izvērtējums:

Ziņojumā apskatītas trīs iespējamās paredzētās darbības alternatīvas:

- 1) apdzīvojuma blīvuma palielināšana;
- 2) notekūdeņu novadīšanas un attīrīšanas risinājumi;
- 3) „nulles” alternatīva.

Šobrīd projektā paredzētais vidējais apbūves blīvums plānotā rekreācijas kompleksa ir 15%, bet pieļaujamais maksimālais apbūves blīvums, saskaņā ar teritorijas attīstības plānu šajā teritorijā ir 30%. Ziņojumā norādīts, ka, palielinot apbūves blīvumu, pieaugtu apmeklētāju skaits vienā sezonā un līdz ar to arī ienākumi, pieaugtu darbavietu skaits un dabas parka „Salacas ieleja” apmeklētāju skaits. Taču palielinot apbūves blīvumu - palielinātos notekūdeņu apjoms, radītais atkritumu daudzums, kā arī būtu lielāka antropogēnā noslodze uz pieguļošajiem biotopiem un mazāks no apbūves brīvās teritorijas īpatsvars.

Savukārt kā notekūdeņu novadīšanas risinājumu alternatīvas tiek aplūkotas bioloģiskās attīrīšanas ietaises un hermētiskās izsmelamās tvertnes. Izvēloties hermētiskās izsmelamās tvertnes kā pozitīvie aspekti minēti - samazinātos noņemtās zemsedzes apjoms notekūdeņu attīrīšanas ietaišu, komunikāciju tīklu izbūves laikā; netiktu veikta notekūdeņu infiltrācija vidē un līdz ar to mazinātos hidroloģiskā režīma izmaiņu risks teritorijā, kā arī samazinātos investīciju apjoms, kas būtu nepieciešams notekūdeņu attīrīšanas ietaišu izveidei. Kā negatīvie aspekti minēti – potenciāli iespējamā notekūdeņu noplūde, veicot nosēdaku izsmelšanas darbus, smaku emisijas, veicot notekūdeņu atsūkņēšanu un līdz ar to diskomforts rekreācijas kompleksa apmeklētājiem un līdzas esošo Mērnīku ciema māju iedzīvotājiem, kā arī nozīmīgs ir apstāklis, ka nosēdaku izsmelšana liela un vidēja apjoma apdzīvotās teritorijās ir ekonomiski neizdevīga. Izvēlēta alternatīva - duālās notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas ietaises notekūdeņu attīrīšanai ir apskatīta un izvērtēta iepriekš šajā atzinumā. Ziņojuma autori uzskata, ka izvēlēta alternatīva ir uzskatāma par konkrētajam objektam piemērotāko, ņemot vērā plānotās darbības atrašanās vietu.

Ziņojuma autori ir apskatījuši arī „nulles” alternatīvu jeb iespēju neko nerealizēt.

Kā pozitīvie aspekti minēti -

- netiek ietekmēti dabiskie biotopi;
- nepalielinās antropogēnā slodze;
- netiek izmainīta esošā ainava.

Savukārt kā negatīvas izmaiņas norādītas:

- īpašniekam mazinās vai zūd motivācija veikt sakārtošanas un labiekārtošanas darbus īpašumu „Upes” un „Mērnīki-2” teritorijā;
- netiek izmantots esošais potenciāls tūrisma un apdzīvojuma attīstībai vēsturiski un ainaviski vērtīgā teritorijā;
- novads zaudē vērtīgu resursu tūrisma attīstības veicināšanai;
- potenciālo darba vietu un nodokļu zaudējums pašvaldības budžetā;
- netiks īstenoti dabas parka dabas aizsardzības plānā paredzētie pasākumi, kā, piemēram, izcirst krūmus un veikt regulāru pļavu apsaimniekošanu ainaviski vērtīgajās vietās, labiekārtot ievērojamākās skatu vietas, nodrošinot pieeju un labiekārtojot skatu laukumus, aizsargājami mežu biotopi.

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novēršanai vai mazināšanai ir paredzēts:

- sakārtot notekūdeņu attīrīšanas sistēmu – attīrītos ūdeņus no NAI vidē paredzēts novadīt ārpus dabas parka „Salacas ieleja” teritorijas, paredzēta regulāra notekūdeņu attīrīšanas ietaišu kontrole, lai izslēgtu neattīrītu notekūdeņu nonākšanu vidē. Vides pārraudzības valsts birojs uzskata par nepieciešamu sevišķu rūpību pievērst attīrīšanas

ietaišu atbilstošai izvēlei, izveidei un ekspluatācijai, lai nepieļautu piesārņotu ūdeņu novadīšanu vidē un hidroloģiskā režīma izmaiņas;

- Salacas un Melnupes nogāzēs tiks nodrošināta nogāžu koku un krūmu saglabāšana, jo stāvajās nogāzēs netiks izcirsti koki un krūmi, uzsākot projekta īstenošanu un turpmāk teritorijas apmeklētājus plānots informēt par objektā esošajiem aizsargājamiem biotopiem un to izmantošanas ierobežojumiem.
- paredzētās darbības teritorijā paredzēts saglabāt augošos vecākos kokus un to grupas, nav paredzēta to izciršana, teritorijas apmeklētājus plānots informēt par objektā esošajiem vecajiem kokiem un to izmantošanas ierobežojumiem;
- teritorijā pārvietošanās tiks organizēta pa labiekārtotiem celiņiem; tādējādi organizējot atpūtnieku plūsmu pa celiņiem un līdz ar to ierobežojot apmeklētāju klātbūtni aizsargājamajos biotopos un saudzējot zemsedzi; teritorijas apmeklētājus plānots informēt par objektā esošajiem aizsargājamiem biotopiem un to izmantošanas ierobežojumiem.

Paredzētās darbības rezultātā iespējama gan tieša, gan netieša ietekme uz vidi, kā arī atsevišķu ietekmju akumulēšanās. Paredzētās darbības rezultātā plānota koku un krūmāju izciršana ārpus aizsargājamiem biotopiem, atsevišķu esošo māju un palīgēku nojaukšana, kā arī mainīsies zemes līdzšinējais lietojums, izmaiņas plānotas atbilstoši teritorijas plānojumā noteiktajam.

Pie netiešajām ietekmēm minamas ainavas izmaiņas, kā arī troksnis būvniecības periodā, kas radīsies autotransporta un citas tehnikas ekspluatācijas rezultātā. Paredzētās izmaiņas ainavā ilgtermiņā varētu uzskatīt par pozitīvām, jo tiks sakārtota esošā teritorija - atjaunotas bijušās dzirnavu ēkas, esošo zivjaudzētavas ēku vietā uzbūvētas jaunas ēkas, kas iekļautos apkārtējā ainavā. Kā iespējamie vides riski paredzētās darbības realizācijas gadījumā ziņojumā ir atzīmēti - piesārņojuma risks (trokšņa palielināšanās būvniecības laikā), avārijas riski (notekūdeņu attīrīšanas iekārtu avārijas gadījumā, pieguļošo teritoriju piesārņojuma risks ar sadzīves atkritumiem), kā arī plānotās saimnieciskās darbības zona robežojas vai tās tuvumā atrodas aizsargājami biotopi.

Līdz ar paredzētās darbības uzsākšanu pieaugs antropogēnās slodzes risks. Ņemot vērā, ka paredzamais maksimālais vienlaicīgais viesu un darbinieku skaits visā kompleksā – A un B zonā kopā sasniegs 220 cilvēkus, var tikt radīta papildus slodze uz Salacas upes piekrasti un ūdens kvalitāti. Ziņojumā norādīts, ka šāds apmeklētāju skaits vienlaicīgi plānotajā rekreācijas kompleksā varētu būt tikai pēc visu paredzēto būvju uzbūvēšanas un tikai pie kompleksa maksimālās noslodzes un, ņemot vērā kompleksa novietojumu un attālumu no lielākajām apdzīvotajām vietām, šāds apmeklētāju skaits varētu būt tikai atsevišķās nedēļas nogalēs vasaras sezonā. Kā galvenie riski saistībā ar antropogēnās slodzes palielināšanos teritorijā ziņojumā norādīti:

- ⇒ nogāžu procesu (lineārā ūdens erozija, noslīdeņi, noplūdeņi u.c.) attīstīšanās stāvākajās Salacas ielejas nogāzes daļās, to iemesls – iespējamie veģetācijas traucējumi un izzušana, zemsedzes bojājumi, izbradājot stihiskas taciņas;
- ⇒ pazemes ūdeņu nesējhorizontu piesārņojums objekta vietās, kur to aizsargātības pakāpe ir zema;
- ⇒ fluviālās erozijas pastiprināšanās (sānerozijas attīstība) peldvietā(s).

Lai nodrošinātu paredzētā tūrisma pakalpojuma kvalitāti, uzturētu vides veselību un sakārtotību pienācīgā līmenī, objektā paredzēta vietējās notekūdeņu kanalizācijas sistēmas izveide un bioloģisko attīrīšanas iekārtu uzstādīšana, pārvietošanās teritorijā tiks organizēta pa

labiekārtotiem celiņiem, tādējādi ierobežojot apmeklētāju klātbūtni aizsargājamajos biotopos un saudzējot jutīgo upes piekrastes nogāžu zonu. Ziņojumā netiek prognozēts, ka plānotās darbības, neskatoties uz cilvēku skaita pieaugumu, radīs vērā ņemamu upes ūdens kvalitātes pasliktināšanos un piekrastes nogāžu degradāciju.

Ziņojumā norādīts, ka zemes īpašumā „Mērnietki 2” paredzētā rekreatīvā tūrisma kompleksa izveides/rekonstrukcijas un jaunbūves projekta attīstība sniegs ieguldījumu Salacgrīvas novada tūrisma attīstībā, kas valsts mērogā ir atbalstīta galvenajos politikas plānošanas dokumentos, pašvaldības plānojumos un uz šo teritoriju attiecināmajā Dabas aizsardzības plānā, kā arī Salacgrīvas novada domes deklarācijā par Zaļo novadu un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta jūras piekrastes tūrisma attīstības plānā 2012 - 2020. Ilgtspējīgā tūrisma izmantošanas nepieciešamību un iespējas nosaka Latvijā īpaši saglabājusies bioloģiskā daudzveidība un funkcionējošās ekosistēmas, ģeogrāfiskais stāvoklis, vides ētikas saturs tradīcijās un kultūras mantojumā, kā arī vides aizsardzību nodrošinoša normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu bāze. Līdz ar to ir izveidojusies arī sabiedrības interese par šāda inovatīva un videi draudzīga tūrisma attīstību valstī.

Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā netika konstatētas būtiskās negatīvas ietekmes uz Natura 2000 teritoriju, tās ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības un izmantošanas mērķiem, ja paredzētā darbība tiek realizēta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un tiek realizēti ziņojumā paredzētie ietekmi uz vidi mazinošie pasākumi.

Izvērtētā dokumentācija

- Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes 2011.gada 27.aprīļa vēstule Nr. 8.5-5/751 un 2011.gada 26.aprīļa ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā izvērtējuma rezultāts Nr.VA11SI12 un tam pievienotie materiāli – 82 lapaspuses.
- Biroja 2011.gada 2.jūnija lēmums Nr.2-n par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai - 8 lapaspuses.
- Viktora Georga Dammes, Luras Dainas Dammes pilnvarotās personas, 2011.gada 7.jūlija pieprasījums nosacījumu izsniegšanai par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritorijas novērtējuma veikšanai – 1 lapa.
- 2011.gada 15.jūlija nosacījumi Luras Dainas Dammes paredzētās darbības - rekreatīvā tūrisma kompleksa izveides/rekonstrukcijas un jaunbūves - ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku “Salacas ieleja” novērtējumam – 4 lapas.
- G.Rubeņa 2012.gada 12.jūnija elektroniskā vēstule saistībā ar paredzēto darbību – 1 lapa.
- SIA „Eirokonsultants” 2012.gada 11.jūnija vēstule – 1 lapa.
- Dabas aizsardzības pārvaldes 2012.gada 27.jūnija vēstule Nr.4.9/18/2012-N – 5 lapaspuses.
- Ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku “Salacas ieleja” novērtējuma ziņojums rekreatīvā tūrisma kompleksa izveidei Salacgrīvas novada Ainažu pagasta Mērnietkos – ziņojuma 1.sējums,
- Ziņojuma sabiedriskās apspriedes 2012.gada 26.jūnija protokols – 3 lapas.
- Dabas aizsardzības pārvaldes 2012.gada 27.septembra vēstule Nr.4.9/27/2012-N – 3 lapas.

- Vides pārraudzības valsts biroja 2012.gada 2.oktobra vēstule Nr.1278, ar kuru paredzētās darbības ierosinātajam pieprasīta precizēta informācija ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam - 2 lapas.
- Ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku "Salacas ieleja" novērtējuma ziņojuma precizētā versija rekreatīvā tūrisma kompleksa izveidei Salacgrīvas novada Ainažu pagasta Mērniekos – ziņojuma 1.sējums.

Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti).

Ziņojumu sagatavoja SIA „Eirokonsultants”. Paziņojumu par sagatavoto ziņojumu Ierosinātais publicēja laikraksta „Auseklis” 2012.gada 8.jūnija numurā.

Ziņojums sabiedrībai bija pieejams Salacgrīvas novada domes interneta mājaslapā www.salacgriva.lv, izstrādātāju interneta mājaslapā www.eiropprojekts.lv/Salaca, kā arī Salacgrīvas novada domes Ainažu pilsētas pārvaldē Parka ielā 6, Ainažos. Informācija par to tika nodrošināta arī Biroja interneta mājaslapā.

Ziņojuma sabiedriskā apspriedē klātienē notika 2012.gada 26.jūnijā Salacgrīvas novada domes Ainažu pilsētas pārvaldē Parka ielā 6, Ainažos. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskās apspriedes protokolu sanāsmē piedalījās 12 interesenti. SIA „Eirokonsultants” pārstāvis iepazīstināja klātesošos ar Ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) ziņojuma saturu, veikto pētījumu rezultātiem un galvenajiem secinājumiem, sniedzot informāciju, ka plānotā saimnieciskā darbība tiešā veidā neskars īpaši aizsargājamās sugas vai biotopus, paredzētās darbības rezultātā nav paredzama plānotās saimnieciskās darbības tiešā vai pastarpināta ietekme uz dabas parka augu sugām un biotopiem, kā arī tā neradīs sugu atradņu un biotopu fragmentāciju, nav paredzama saimnieciskās darbības būtiski negatīva ietekme uz dabas parka „Salacas ieleja” ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, aizsardzības un izmantošanas mērķiem. Kāds sanāksmes dalībnieks jautāja, vai paredzētā rekreatīvā kompleksa teritorijā varēs iekļūt apmeklētāji, kas neizmanto kompleksa pakalpojumus, tas ir, vai makšķernieki varēs kā līdz šim piekļūt Salacas upes krastam. Tika paskaidrots, ka automašīnu novietošana teritorijā būs ierobežota, taču makšķerniekiem netiks liegta pieeja pie upes. Sanāsmē tika runāts arī par notekūdeņu novadīšanas plānotajiem risinājumiem, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un termiņiem. Ziņojuma sabiedriskās apspriedes protokols bija pieejams arī interneta mājaslapā www.eiropprojekts.lv/Salaca.

Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā saistībā ar paredzēto darbību tika saņemti:

- G.Rubeņa 2012.gada 12.jūnija elektroniska vēstule, kurā pausts atbalsts paredzētajai darbībai, taču vienlaikus paustas bažas, vai paredzētās darbības būvniecība tiks pabeigta un netiks nodarīts kaitējums dabas objektam nepietiekamā finansējuma dēļ.
- Dabas aizsardzības pārvaldes 2012.gada 27.jūnija vēstule, kurā sniegti priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai. Vēstulē norādīts, ka kopumā Ziņojumā ietverta vispusīga informācija attiecībā uz dažādo ietekmju, kā arī īpaši aizsargājamo sugu un to dzīvotņu, īpaši aizsargājamo biotopu un ainavu izvērtējumu, kā arī, ka Ziņojums ir jāpapildina ar paredzētās ūdenssaimniecības risinājumiem, jāpievieno kartogrāfiskais materiāls ar dabas parka „Salacas ieleja” funkcionālo zonējumu, kā arī jānovērš pretrunas Ziņojuma tekstā.

SIA „Eirokonsultants” precizēja Ziņojumu, ietverot tajā arī informāciju par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā iesniegtie priekšlikumi ir ņemti vērā. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2012.gada 31.augustā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un Ziņojums tika ievietots interneta mājaslapās

www.salacgriva.lv, www.eioprojekts.lv/Salaca un www.vpvb.gov.lv. Ziņojumā izvērtēšanas laikā tika saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes 2012.gada 27.septembra atsauksme, kurā lūgts papildināt Ziņojumu:

1. Ūdeņu biotopu ekspertu un hidroģeoloģijas ekspertu atzinumu attiecībā uz iespējamajām hidroķīmiskajām izmaiņām un to ietekmi uz Plānotās darbības vietai piegulošajām ūdeņu dzīvotnēm un organismiem.
2. Infiltrācijas lauku funkcionalitātes izvērtējums konkrētajā Saimnieciskās darbības vietā – iespējamais novietojums, platības, jaudas.
3. Lietus ūdeņu savākšana un utilizēšana ar vismaz vienu skiču risinājumu.

Birojs izvērtēja Ziņojumu un tā atbilstību nosacījumu un normatīvo aktu prasībām un 2012.gada 2.oktobrī vēstulē Nr. 3-01/1278 pieprasīja papildus informāciju Ziņojuma pilnveidošanai un papildināšanai. Cita informācija papildinātā ziņojuma izvērtēšanas gaitā Birojā netika saņemta.

2012.gada 21.novembrī Birojā tika iesniegta precizētā Ziņojuma redakcija. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un Ziņojums tika ievietots interneta mājaslapās www.salacgriva.lv, www.eioprojekts.lv/Salaca un www.vpvb.gov.lv. Cita informācija Ziņojuma precizētās redakcijas izvērtēšanas gaitā Birojā netika saņemta.

Nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama:

- Rekreācijas komplekss un tā teritorijas turpmākā attīstība plānojama saskaņā ar Salacgrīvas novada teritorijas plānojumu, ņemot vērā „Aizsargjoslu likuma”, likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un tiem pakārtoto normatīvo aktu prasības.
- Paredzētās darbības realizācijai jāsaņem rakstiska atļauja Dabas aizsardzības pārvaldē.
- Paredzētā darbība ir pieļaujama saskaņā ar 2009.gada 10.marta Ministru kabineta noteikumos Nr.228 „Dabas parka “Salacas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” noteikto, tajā skaitā ņemot vērā ziņojumā paredzētās darbības risinājumus un apstākli, ka ir aizliegts būvēt jaunas vai paplašināt esošās būves, kas neieklājas ainavā un ieņemtu neatbilstošu dominējošu lomu. Jaunie ēku apjomi veidojami uz esošajiem pamatiem vai to vietā un to platības nedrīkst pārsniegt vēsturisko ēku lielumu.
- Nepieciešamie būvmateriālu un tehnikas laukumi iespēju robežās jāizvieto ārpus infrastruktūras objektu, ūdensteču un citu objektu aizsargjoslām, kā arī būvēšanas laikā pagaidu novietnes būvniecības materiāliem un tehnikai jāplāno tā, lai netiktu ietekmēti īpaši aizsargājamie biotopi, dzīvojamā apbūve, kā arī saglabājamie koki. Jāizstrādā secīgu un detalizētu darbu veikšanas plānu, lai radītu iespējami mazu ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, biotopiem un apkārtējiem iedzīvotājiem. Būvdarbu veikšanas procesā nav pieļaujama būvprojektā neparedzētu stādījumu ierīkošana vai iznīcināšana, kā arī saglabājamo koku bojāšana/iznīcināšana. Koku aizsardzības pasākumi jāparedz darbu veikšanas projektā.
- Būvdarbu laikā ietekmes saistāmas ar būvmateriālu pievešanu, zemes darbu veikšanu un būvkonstrukciju uzstādīšanu, kur nepieciešams pievērst uzmanību atbilstoša darbu veikšanas projekta izstrādei, lai nepieļautu piesārņojuma nokļūšanu Salacā un Melnupē un neizmainītu to hidroloģisko režīmu, kā arī ņemot vērā konkrēto darbu specifiku, lai

netiktu nodarīts kaitējums zivsaimnieciskajiem resursiem. Būvniecības laikā radušos notekūdeņus, atkritumus jāsavāc un jānodod sertificētiem apsaimniekošanas uzņēmumiem, kā arī nepieļaujot neattīrītu notekūdeņu noplūdi vidē un erozijas procesus no būvdarbos atsegtām platībām.

- Jānodrošina tādu sadzīves notekūdeņu attīrīšanas ietaišu izveide, kas nodrošinātu nepieciešamo notekūdeņu attīrīšanas pakāpi arī pie nevienmērīgām ienākošajām slodzēm un slodzes izmaiņām dažādos gadalaikos, ņemot vērā plānoto projekta realizāciju vairākās būvniecības kārtās. Attīrītu notekūdeņu filtrācija gruntī ir pieļaujama, ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz 1 m. Lokālo notekūdeņu attīrīšanas ietaišu un lietusūdens kanalizācijas novadīšanas precizētie un galīgie risinājumi saskaņojami Dabas aizsardzības pārvaldē.
- Atbilstoši faktiskajiem rekreācijas kompleksa iespējamās apbūves akceptētajiem galīgajiem risinājumiem jāprecizē nepieciešamais ūdens patēriņš un lokālo notekūdeņu attīrīšanas ietaišu jauda un pirms paredzētās darbības uzsākšanas jāsaņem tehniskie noteikumi Valsts vides dienesta Valmieras reģionālajā vides pārvaldē un atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumiem Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” noteiktajam Valsts vides dienestā jāsaņem B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja vai C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājums.
- Paredzētā darbība nedrīkst pasliktināt hidroloģisko režīmu piegulošajās teritorijās, līdz ar to atbilstoši plānojami paredzētie teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbi, kā arī realizējama atbilstoša rekreācijas kompleksa izveide un ekspluatācija, cita starpā nepieļaujot erozijas procesu veidošanos un attīstību, tajā skaitā izvēloties atbilstoši izvēloties un aprīkojot notekūdeņu novadīšanas vietas un konkrētos risinājumus.
- Veidojot kopējo ainavas attīstību, ieceres realizācijas rezultātā jāplāno izmantot esošās dabiskās ainavas potenciālu, veicot minimālas izmaiņas tajā. Labiekārtojot teritoriju, ieteicams izmantot dabiskos celtniecības materiālus un ainavas plānošanas elementus, kas plānotajam kompleksam ļautu dabiski iekļauties teritorijā; lai nodrošinātu teritorijas harmonisku iekļaušanos apkārtnes dabiskajā ainavā, ieteicams pieaicināt ainavu arhitektu. Plānotie ainavas pārveidošanas darbi jāveic saskaņā ar ainavu aizsardzību Salacas ielejā regulējošiem normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem.
- Lai samazinātu antropogēno slodzi uz dabas parkā „Salacas ieleja” esošajiem biotopiem, nepieciešams īstenot Dabas aizsardzības plānā ietvertos pasākumus, kas saistīti ar rekreācijas infrastruktūras izveidi un sakārtošanu apmeklētāju plūsmas plānveida virzīšanai, kā arī informatīvo stendu izvietojumu un respektējot konkrētās dabas vērtības.
- Plānojot teritorijas nožogojumu, jārespektē konkrētie īpaši aizsargājamie biotopi, jānodrošina aizsargjoslu un tauvas joslas ievērošana.
- Ņemot vērā, ka paredzētās darbības vieta atrodas vietējas nozīmes arheoloģijas pieminekļa - Mērnīku visduslaiku kapsēta un būvniecības laikā ir iespējami arī nezināmu arheoloģisku liecību (viduslaiku apbedījumu) atklājumi, darbības veikšanai jāsaņem Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja. Atbilstoši Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vēstulē norādītajam, Mērnīku visduslaiku kapsētā nav pieļaujamas ar zemes reljefa izmaiņām saistītas darbības.

Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka dabas parka “Salacas ieleja” dabas vērtību saglabāšanai, ņemot vērā paredzētās darbības realizācijas iespējamus termiņus un risinājumus,

ir nepieciešams savlaicīgi praktiski realizēt papildus apsaimniekošanas pasākumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas vērtību aizsardzībai, virzot iespējamās apmeklētāju plūsmas un ierobežojot to teritoriju izmantošanu un apmeklēšanu, kas ir nozīmīgas dabas vērtību saglabāšanai un jutīgas pret cilvēku klātbūtni. Līdz ar to Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka Salacgrīvas novada domei, lemjot par paredzētās darbības realizācijas iespējām un nosacījumiem, jautājums ir jāskata kontekstā ar dabas aizsardzības plāna prasību realizāciju, kā arī savlaicīgu un atbilstošu notekūdeņu apsaimniekošanas un attīrīšanas ietaišu izveidi un ekspluatāciju. Izvērtējot šos pasākumus, detalizējami infrastruktūras un atpūtas vietu izveides konkrētie risinājumi un izstrādājami nosacījumi teritoriju izmantošanai, kur pieļaujama piekļuves iespēja, ievērojot dabas aizsardzības nosacījumus, vienlaikus ierobežojot piekļuves iespējas un veicot nepieciešamos uzraudzības pasākumus vietām, kas ir prioritāri svarīgas dabas vērtību aizsardzībai, it sevišķi plānotās apbūves tuvumā un lai nepieļautu erozijas procesus krasta nogāzēs.

Direktors

A. Lukšēvics

2013.gada 26.februārī